

Igbo

إيجبو

مَنْ خَلَقَ الْكَوْنَ؟ وَمَنْ خَلَقَنِي؟ وَلِمَذَا؟

**Onye kere eluigwe na ala?
Ma onye kere m?
Ma n'ihì gịnị?**

Komiti Ndi Okà Mmụta
n'okpuru Ofis Ndi Isi Ihe Gbasara Okpukperechi
na Masjid Al-Haram nakwa Masjid An-Nabawiy

مَنْ خَلَقَ الْكَوْنَ؟ وَمَنْ خَلَقَنِي؟ وَلِمَذَا؟

**Onye kere eluigwe na ala? Ma
onye kere m? Ma n'ihì gịnì?**

اللَّجْنَةُ الْعِلْمِيَّةُ

بِرئاسة الشُّؤْنِ الدِّينِيَّةِ بِالمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالمَسْجِدِ النَّبَوِيِّ

Komitii Ndị Okà Mmụta n'okpuru Ofis Ndị Isi
Ihe Gbasara Okpukperechi na Masjid Al-Haram
nakwa Masjid An-Nabawiy

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Onye kere eluigwe na ala? Ma onye kere m? Ma n'ihì gịnì?

Komitii Ọmụmụ Ihe n'okpuru Ngalaba Ihe Gbasara Okpukperechi na Masjid Al-Haram nakwa Masjid An-Nabawiy.

M nọ n'ụzọ ziri ezi?

Ònye kere eluigwe na ụwa, nakwa ihe ndị e kere eke dị ukwuu dị n'ime ha, nke mmadụ na-enweghị ike ighotacha?

Ònye meputara usoro a ziri ezi nakwa nke zuru oke n'eluigwe na ụwa?

Ònye kere mmadụ, ma nye ya inụ ihe, ihụ ụzọ, na uche, ma mee ya ka o nwee ikike inweta amamihe nakwa ighota eziokwu?

Ònye meputara nhazi a ziri ezi n'ime akụkụ ahụ gị, wee kpụọ gị, ma mee ka ọdịdị gị maa mma?

Tugharia uche n'okike nke ihe ndị dị ndụ n'ụdị ha dị iche iche; ònye meputara ha n'ọdịdị na-enweghị njedebe?

Olee otu eluigwe na ụwa a dị ukwuu siri hazie onwe ya ma guzosie ike site n'iwu ndị na-achikwa ya nke ọma n'ụzọ ziri ezi kemgbe ọtụtụ afọ gara aga?

Ònye weputara usoro ndị na-achikwa ụwa a (ndụ na ọnwụ, ọmụmụ nke ihe ndị dị ndụ, abali na

ehihie, mgbanwe nke oge, wdg)?

Ọ bụ eluigwe na ụwa a kere onwe ya? Ka ọ siri n'efu pụta? Ka ọ bụ ihe mere na mberede? Chineke Onye Dị Elu siri:

﴿أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمْ الْخَالِقُونَ﴾ ۝۳۵ أَمْ خَلَقُوا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بَلْ لَا يُوقِنُونَ ﴿۳۶﴾

(Ka ọ bụ na e kere ha site n'efu, ka ọ bụ ha onwe ha bụ ndị okike?)

Ma ọ bụ, ọ bụ ha kere eluigwe na ụwa? Kama, ha enweghị nkwenye siri ike.) [Surah At-Tur: 35-36].

Ya mere, ebe ọ bụ na anyị ekeghị onwe anyị, ọ gaghịkwa ekwe omume na anyị si n'efu ma ọ bụ na mberede pụta, eziokwu ahụ na-enweghị mgbagha bụ: eluigwe na ụwa a ga-enwerịrị Onye Okike dị ukwuu, Onye nwere ike. N'ihie na ọ gaghị ekwe omume na eluigwe na ụwa a kere onwe ya! Ma ọ bụ na o siri n'efu pụta! Ma ọ bụ na ọ bịa na mberede!

Gini mere mmadụ ji ekwere n'ịdị adị nke ihe ndị ọ na-anaghi ahụ anya? Dika: (nghota, uche, mmụọ, mmetuta, nakwa ihunanya). Ọ bụ na ọ bughị maka na ọ na-ahụ akara ha? Keduzi otu mmadụ ga-esi agonahụ ịdị adị nke Onye Okike maka mbara igwe a dị ukwuu ebe ọ na-ahụ akara nke ihe ndị O kere, ọrụ aka Ya, nakwa ebere Ya?!

Ọ dighị onye nwere uche ga-anabata ka a gwa ya na ụlọ a pụtara n'enweghị onye rurụ ya! Ma ọ bụ ka a gwa ya na: ọ bụ ihe efu mere ka ụlọ a dịrị! Keduzi

otu ụfọdụ ndị mmadụ ga-esi kwenye onye na-ekwu na: mbara igwe a dị ukwu pụtara n'enweghi Onye Okike? Kedu otu onye nwere uche ga-esi nakwere ka a gwa ya na: nhazi a ziri ezi nke mbara igwe pụtara na mberede?

Ihe a niile na-eduga anyị n'otu nkwebi okwu, nke bụ na mbara igwe a nwere Onyenwe dị ukwu, Onye nwere ike nakwa Onye na-achikwa ya. Ọ bụkwa naanị Ya kwesiri ka a fee ofufe, na ihe ọ bụla a na-eke na-abughị Ya, ofufe ya bụ ihe efu, o kwesighikwa ka a fee ya ofufe.

Onyenwe Anyị, Onye Okike Dị Ukwu

E nwere otu Onyenwe Onye Okike, Ọ bụ Onye Nwe, Onye na-achikwa ihe niile, Onye na-enye ihe oriri, Onye na-enye ndụ ma na-eweta ọnwụ. Ọ bụ Ya kere ụwa ma doo ya onwe ala, meekwa ka o kwesị ekwesị maka ihe ndị O kere. Ọ bụ Ya kere eluigwe na ihe e kere eke dị ukwu nọ n'ime ya, ma nye anyanwụ, ọnwā, abali, nakwa ehihie nhazi ziri ezi nke na-egosi idi ukwu Ya.

Ọ bụ Ya dobereere anyị ikuku, nke anyị na-enweghi ike idi ndụ na-enweghi ya. Ọ bụ Ya na-ezidata anyị mmiri ozuzo ma dobereere anyị oke osimiri na osimiri. Ọ bụ Ya na-enye anyị nri ma na-echebe anyị mgbe anyị ka di ime n'afọ nne anyị, n'enweghi ike ọ bụla sitere n'aka anyị. Ọ bụkwa Ya mere ka ọbara na-agba n'ime akwara anyị site na mgbe a mụrụ anyị ruo mgbe anyị ga-anwụ.

Onyenwe a, Onye Okike, Onye Na-enye ihe oriri bu Chineke, Onye di nsọ nakwa Onye di elu karịsịa.

Chukwu Onye Di Elu Siri:

﴿إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُغْشَىٰ اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِهِ ۗ أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾

(N'ezie, Onyenwe unu bu Chineke, Onye kere eluigwe na uwa n'ime ubochi isii, mgbe ahụ O wee nọkwasi n'elu Oche-eze. O na-eji abali ekpuchi ehie, nke na-achụ ya n'oso, nakwa anyanwụ, ọnwà, na kpakpando, ha niile nọ n'okpuru iwu Ya. N'ezie, ọ bu Ya nwe okike nakwa iwu. Ngozi diri Chineke, Onyenwe uwa niile.) [Surah Al-A'raaf: 54].

Chineke bu Onyenwe, Onye kere ihe niile di na mbara igwe, ma ihe anyi na-ahụ anya nakwa ihe anyi na-adighi ahụ anya. Ihe ọ bula ọzọ na-abughị Ya bu ihe e kere eke n'ime ihe ndi O kere. Ọ bu naani Ya kwesiri ofufe, a gaghị efe onye ọ bula ọzọ ofufe tinyere Ya. O nweghi onye mmekọ n'ochichi Ya, ma ọ bu n'okike Ya, ma ọ bu na njikwa Ya, ma ọ bu n'ofufe Ya.

Ma ọ buru na anyi echee na e nwere chi ndi ọzọ soro Onyenwe anyi (Onye ebube Ya di ukwu), mbara igwe gaara emebi; n'ihi na ọ gaghị ekwe omume ka chi abuo na-achikwa mbara igwe n'otu

oge. Chineke Onye Dị Elu siri:

﴿لَوْ كَانَ فِيهِمَا ءَالِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا...﴾

(Ọ bụrụ na e nwere chi ndị ọzọ n'ime ha abụọ ma e wezuga Chineke, ha abụọ gaara emebi...)

[Surah Al-Anbiya: 22].

Àgwà nke Onyenwe anyị Onye Okike

Onyenwe anyị (Onye dị nsọ) nwere Aha Ọma ndị a na-apughị ịguta ọnụ, na àgwà ndị dị elu, dị otutu ma dị ebube nke na-egosi izu okè Ya. Ufodu n'ime aha Ya bụ: Onye Okike, na "Allah" (nke pụtara: Onye a na-eke ofufe, Onye kwesiri ofufe naanị Ya n'enweghi onye mmekọ), Onye Dị Ndu Ebighi Ebi (Al-Hayy), Onye Na-akwado Ihe Niile (Al-Qayyum), Onye Obi Ebere, Onye Na-enye Ihe Oriri, nakwa Onye Mmesapụ Aka. Chineke Onye Dị Elu siri n'ime Qur'an Dị Nso:

﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾

(Chineke, ọ dighi chi ọzọ ma e wezuga Ya, Onye Dị Ndu Mgbe Niile, Onye Na-akwado Ihe Niile. Nturu ura anaghi ejide Ya, ura anaghikwa ejide Ya. Ihe niile di n'eluigwe nakwa ihe niile di n'ubu bu nke Ya. Onye nwere ike irio aririo n'ihu Ya ma e

wezuga site na ikike Ya? Ọ maara ihe dị n'ihu ha nakwa ihe dị n'azụ ha, ha enweghikwa ike imatacha ihe ọ bụla n'ime amamihe Ya ma e wezuga ihe O choro. Oche-eze Ya gbasaara ruo n'eluigwe na uwa, ma nchekwa ha abuo anaghi agwu Ya ike. Ọ bu Ya bu Onye kachasi elu, Onye kachasi ukwuu.)

[Surah Al-Baqarah: 255].

Nakwa okwu Chineke Onye Di Elu Siri:

﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝ اللَّهُ الصَّمَدُ ۝ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ۝ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ﴾

(Si: Ọ bu Chineke, Naani Otu1}

Chineke, Onye ihe niile dabere na Ya.

Ọ mutaghi nwa, a mutaghikwa Ya.

Ma ọ dighi onye ọ bula ha nhata Ya.)

[Surah Al-Ikhlās: 1-4]

Onyenwe Anyi A Na-eke Ofufe Nwere Agwa Zuru Oke

Otu n'ime agwa Ya bu na Ọ bu Ya bu Onye a na-eke ofufe, ma ihe ọ bula ozo na-abughị Ya bu ihe e kere eke, nke e nyere ibu oru, nke a na-enye iwu, ma noro n'okpuru ike Ya.

Otu n'ime agwa Ya bu na Ọ bu Onye Di Ndu Ebighi Ebi (Al-Hayy), Onye Na-akwado Ihe Niile (Al-Qayyum). Ihe ọ bula di ndu na mbara igwe, Chineke bu Onye nyere ya ndu ma mee ka o si n'efu puta, Ọ bukwere Onye na-akwado ya site n'idi adi ya, nri ya,

nakwa igbo mkpa ya. Ya mere, Onyenwe anyị dị ndụ, anaghị anwụ anwụ, ọ gaghịkwa ekwe omume ka Ọ laa n'iyi. Ọ bụ Onye na-akwado ihe niile, anaghị arahụ ụra, kama ntụrụ ụra anaghị ejide Ya, ụra anaghịkwa ejide Ya.

Otu n'ime àgwà Ya bụ na Ọ bụ Onye maara ihe niile (Al-Alim), ọ dighịkwa ihe ọ bụla na-ezobeere Ya n'ụwa ma ọ bụ n'eluigwe.

Otu n'ime àgwà Ya bụ na Ọ bụ Onye na-anụ ihe niile (As-Samī'), Onye na-ahụ ihe niile (Al-Basir), Onye na-anụ ihe ọ bụla ma na-ahụ ihe e kere eke niile. Ọ maara ihe mkpụrụobi na-agba izu nakwa ihe obi na-ezo, ọ dighịkwa ihe ọ bụla na-ezobeere Ya (Onye dị nsọ) n'ụwa ma ọ bụ n'eluigwe.

Otu n'ime àgwà Ya bụ na Ọ bụ Onye nwere ike niile (Al-Qadir), ọ dighị ihe ọ bụla na-emerị Ya ike, ọ dighịkwa onye pụrụ igbochi uche Ya. Ọ na-eme ihe Ọ chọrọ, na-egbochi ihe Ọ chọrọ, na-ebute n'ihu ma na-eweghachi azụ, Ọ nwekwara amamihe kachasi elu.

Otu n'ime àgwà Ya bụ na Ọ bụ Ya bụ Onye Okike, Onye Na-enye Ihe Oriri, Onye Na-achịkwa ihe niile; Onye kere ihe niile e kere eke ma na-achịkwa ha, ma ihe niile e kere eke dị n'aka Ya nakwa n'okpuru ike Ya.

Otu n'ime àgwà Ya bụ na Ọ bụ Ya na-aza onye nọ na nnukwu mkpa, na-agbatara onye nọ na nsogbu ọsọ enyemaka, ma na-ewepụ nhujuanya. Ihe ọ bụla

e kere eke, mgbe ọ bụla ọ dabara na nhụjuanya ma ọ bụ ọnọdụ siri ike, ọ na-amanye igbakwuru Ya.

Ofufe abụghị maka onye ọzọ ma e wezuga Chineke Onye Dị Elu; n'ihì na Ọ bụ Onye zuru okè kwesiri ya naanị Ya, ma e wezuga ihe ọ bụla ọzọ. Ihe ọ bụla a na-eke ofufe na-abụghị Ya bụ ihe a na-eke n'ụgha, ọ bụkwa ihe ezughị okè, nke ga-anwụ ma laa n'iyi.

Chineke (Onye dị nsọ) nyere anyị uche iyi ghọta ihe ọfọdụ gbasara idi ukwuu Ya, Ọ kunyekwara n'ime anyị odidi okike (Fitrah) nke hụrụ ihe oma n'anya, kpọọ ihe ojọọ asi, ma na-enwe obi iru ala mgbe ọ gbagaara Chineke, Onyenwe ụwa niile. Ma odidi okike a na-egosi izu okè Ya nakwa na ọ gaghi ekwe omume ka Ọ nwee ntupọ ọ bụla (Onye dị nsọ).

O kwesighi onye nwere uche ife ofufe ma ọ bughị naanị Onye zuru okè; keduzi otu o siri fee ihe e kere eke na-ezughị okè di ka ya, ma ọ bụ nke ka ya ala!

Ihe a na-eke ofufe agaghị abụ mmadụ, arụsị, osisi, ma ọ bụ anụmanụ!

Onyenwe anyị nọ n'elu eluigwe Ya, nọkwasiri n'elu Oche-eze Ya, O kewapuru Onwe Ya n'ebe ihe O kere nọ; ọ dighi ihe ọ bụla sitere n'ihe O kere di n'ime Onwe Ya, ọ dighikwa ihe ọ bụla sitere n'Onwe Ya di n'ime ihe O kere. Ọ naghị abanye n'ime ihe ọ bụla O kere, O naghikwa eji ha aghọ ahụ.

Onyenwe anyị, ọ dighi ihe ọ bụla yiri Ya; Ọ bụ Ya bụ Onye na-anụ ihe niile, Onye na-ahụ ihe niile. Ọ

dighikwa onye hara Ya, Ọ bukwa Onye afọ juru, na-achoghi ihe n'aka ihe O kere eke. Ọ naghị arahụ ụra, Ọ naghị eri nri. Ọ bukwa Onye dị ukwuu nke na Ọ gaghị enwe nwunye ma ọ bụ nwa; n'ihia na Onye Okike nwere àgwà nke ịdị ebube, ọ gaghikwa ekwe omume iji mkpa ma ọ bụ ezughị okè kọwaa Ya.

Chineke Onye Dị Elu Siri:

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ ضَرْبٌ مَثَلٌ فَاسْتَمِعُوا لَهُ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُ وَإِنْ يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا لَا يَسْتَنْقِذُوهُ مِنْهُ ضَعُفَ الظَّالِمُ وَالْمُظْلُومُ ﴿٧٣﴾ مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٧٤﴾﴾

(O unu ndi mmadu! A tuola ilu, ya mere geerunu ya nti. N'ezie, ndi ahụ unu na-akpoku na-abughi Chineke agaghị eke ike ijiji, ọ burugodi na ha zukotara maka ya. Ma ọ buru na ijiji anapu ha ihe, ha apughi inaputa ya n'aka ya. Onye na-achọ adighi ike, ihe a na-achọ adighikwa ike. 73

{Ha amataghị ịdị ukwuu Chineke n'ezie. N'ezie, Chineke bụ Onye siri ike, Onye mmeri74.)

[Surah Al-Hajj: 73-74].

Gini kpatara Onye Okike a Dị Ebube ji kee anyi? Gini kwa ka Ọ choro n'aka anyi?

Ọ bụ ihe ezi uche dị na ya na Chineke kere ihe ndi a niile e kere eke n'enweghi nzube? Ọ bụ na o kere ha n'enweghi isi, ebe ọ bụ Ya bụ Onye nwere amamihe na Onye maara ihe niile?

Ọ bụ ihe ezi uche dị na ya na Onye ahụ ji nhazi na

izu okè dì otu a kee anyị, ma dooyere anyị ihe dì n'eluigwe na n'ụwa, ga-eke anyị n'enweghi ebumnuche ma ọ bụ hapụ anyị n'enweghi azịza maka ajuju ndị kachasi mkpa na-echu anyị ụra, di ka: Gini mere anyị ji nọrọ ebe a? Gini na-esochi ọnwụ? Gini kwa bụ ebumnuche e ji kee anyị?

Ọ bụkwa na a gaghi enwe ntaramahụhụ maka onye mmegbu, nakwa ụgwọ ọrụ maka onye na-eme ihe ọma?

Chineke Onye di nsọ Siri:

﴿أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ﴾

(Ọ bụ na unu chere na Anyị kere unu n'enweghi ebumnuche, ma na a gaghi akpoghachi unu n'ebe Anyị nọ?) [Surah Al-Mu'minuun: 115].

Kama, Chineke zitere ndi ozi ka anyi wee mara nzube idi adi anyi, ma duzie anyi ka anyi ga-esi fee Ya ofufe ma biaruo Ya nso, nakwa ihe Ọ choro n'aka anyi! Na otu anyi ga-esi nweta mmasi Ya, ma gwa anyi banyere odinihu anyi mgbe onwu gasiri?

Chineke zitere ndi ozi ka ha gwa anyi na ọ bụ naani Ya kwesiri ka a fee ofufe, nakwa ka anyi wee mara otu anyi ga-esi fee Ya ofufe, nakwa ka ha koro anyi iwu Ya na ihe Ọ machibidoro, ma nakuziri anyi ukpuru ọma nke ọ bụrụ na anyi anabata ha, ndu anyi ga-adi mma, juputa na idi mma nakwa ngozi.

Chineke ezitela otutu ndi ozi di ka: Nuh, Ibrahim,

Musa, na Isa, ma jiri ihe ịrịba ama nakwa ọrụ ebube kwado ha, nke na-egosi eziokwu ha nakwa na e zitere ha site n'aka Ya (Onye dị nsọ), ma onye ikpeazụ n'ime ha bụ Muhammad ﷺ. (ka udo na ngozi Chukwu dịrị ya).

Ndị ozi ahụ agwala anyị n'ụzọ doro anya na ndụ ụwa a bụ ule, nakwa na ezi ndụ ga-abụ mgbe ọnwụ gasịrị.

Nakwa na e nwere Jannah (Ogige) dijiri ndị kwere ekwe, bụ ndị feere Chineke ofufe naanị Ya n'enweghị onye mmekọ ma kwerekwa na ndị ozi niile. E nwekwara ọkụ (Hell) nke Chineke kwadoro maka ndị na-ekweghị ekwe, bụ ndị feere chi ndị ọzọ ofufe tinyere Chineke ma ọ bụ gọnahụ onye ozi ọ bụla n'ime ndị ozi Chineke.

Chineke Onye Dị Elu Sịrị:

﴿يَا بَنِي آدَمَ إِنَّمَا يَأْتِيَنَّكُمْ رُسُلٌ مِّنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ ءَايَاتِي فَمَنِ اتَّقَى وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٥﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٦﴾﴾

(O unu ụmụ Adam, ọ bụrụ na ndị ozi sitere n'ime unu abiakwute unu na-akọrọ unu amaokwu M; onye ọ bụla tụtụ egwu Chineke ma mee ezi omume, ha agaghị enwe egwu ọ bụla, ha agaghịkwa enwe mwute.)

Ma ndị ahụ gọnahurụ amaokwu Anyị, ma welie onwe ha elu megide ha, ndị ahụ bụ ndị otu Ọkụ; ha ga-anọ n'ime ya ruo mgbe ebighị ebi.)

[Surah Al-A'raf: 35-36].

Chineke Onye Dị Elu Sịrị:

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٣٥﴾ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾ وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِمَّنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣٧﴾ فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿٣٨﴾ وَبَشِّرِ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ رِزْقًا قَالُوا هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَأُتُوا بِهِ مُتَشَابِهًا وَلَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٣٩﴾﴾

(O unu ndị mmadụ, feenụ Onyenwe unu ofufe, Onye kere unu nakwa ndị buru unu ụzọ bịa, ka unu wee nwee ike ichebe onwe unu. (21)

O bụ Ya mere unu ala ka ọ bụrụ ebe obibi, meekwa eluigwe ka ọ bụrụ ihe owuwu, O wee zidata mmiri site n'eluigwe, wee were ya mee ka mkpụrụ osisi pue dị ka ihe oriri maka unu. Ya mere, unu emela ka Chineke nwee ndị mmekọ, ebe unu maara.

Ma ọ bụrụ na unu nọ n'obi abụọ banyere ihe Anyị kpughere ohu Anyị, wetanụ otu Surah (isiakwụkwọ) dị ka ya, kpọkwanụ ndị àmà unu na-abughị Chineke, ma ọ bụrụ na unu na-ekwu eziokwu.

Ma ọ bụrụ na unu emeghị ya—unu agaghịkwa

eme ya ma ọlị—na-atụnụ egwu Ọkụ ahụ nke a ga-eji ndị mmadụ nakwa nkume mụnye; e kwadoro ya maka ndị na-agonahụ Chineke.

Ma nye ndị kwere ekwe ma ruo ezi omume ozi ọma na ha ga-enwe Jannah (Ogige) ndị mmiri iyi na-asọ n'okpuru ha. Mgbe ọ bụla e nyere ha ihe oriri sitere na mkpụrụ ya, ha ga-asị: "Nke a bụ ihe e nyere anyị na mbụ." Ma a ga-ewetara ha ya n'ụdị yiri ibe ya; ha ga-enwekwa n'ime ya ndị nwunye dị ọcha, ha ga-anọkwa n'ime ya ruo mgbe ebighị ebi.)

[Surah Albakara: 21-25].

Gịnị mere ndị ozi jiri dị ọtụtụ?

Chineke zitere ndị ozi Ya n'ime mba dị iche iche, ọ dighịkwa mba ọ bụla Chineke na-eziteghị onye ozi, ka ọ kpọọ ha òkù ife Onyenwe ha ofufe, ma kọọrọ ha iwu Ya na ihe O machibidoro. Ebumnuche nke òkù ha niile bụ: ife naanị Chineke (Onye dị ike na Onye dị ukwu) ofufe. Mgbe ọ bụla otu mba malitere ịhapụ ma ọ bụ ịgbagọ ihe onye ozi ha wetara—nke bụ iwu Tawhid (ikwere na Chineke bụ Otu)—Chineke na-ezite onye ozi ọzọ ka o dozie ụzọ ahụ, ma weghachite ndị mmadụ n'ụdị okike ha ziri ezi (Fitrah) site na Tawhid na irubere Ya isi.

Ruo mgbe Chineke mechiri ndị ozi niile na Muhammad ﷺ, onye wetara okpukpe zuru oke nakwa Iwu (Shari'ah) ebighi ebi nke zuru ụwa ọnụ maka mmadụ niile ruo Ụbọchị Mbilite n'Ọnwụ; nke na-emezu ma na-akagbu iwu ndị bu ya ụzọ. Ma

Onyenwe anyị (Onye ebube Ya dị ukwu, Onye di elu) hụrụ na okpukpe a ga-adigide ruo Ụbọchi Mbilite n'Ọnwụ.

Mmadụ abụghị onye kwere ekwe (Mu'min) ruo mgbe o kwere na ndị ozi niile.

Chineke bụ Onye zitere ndị ozi, ma nye ihe niile O kere iwu ka ha na-erubere ha isi. Onye ọ bụla gọnahụrụ ozi otu n'ime ha, n'ezie ọ gọnahụla ha niile. Ọ dighị mmehie dị ukwu karịa mmadụ iju mkpughe Chineke. Ya mere, ọ dị mkpa inwe okwukwe na ndị ozi niile iji banye na Jannah.

Ya mere, ọ bụ iwu diiri onye ọ bụla n'oge a ka o kwere na Chineke nakwa ndị ozi Chineke niile, ma kwere n'Ụbọchi Ikpeazu; ma nke ahụ agaghị ezu oke ma ọ bughị site n'ikwere ma soro onye ikpeazu nakwa onye mmechi ha, bụ Muhammad ﷺ, onye e jiri ihe ebube na-adigide adigide kwado, nke bụ Qur'an Dị Ebube, nke Chineke kwere nkwa ichekwa ruo mgbe Ọ ga-eketa uwa na ihe niile di na ya.

Chineke kwuru n'ime Qur'an Dị Ebube na onye ọ bụla juru ikwere n'onye ozi ọ bụla n'ime ndị ozi Ya bụ onye na-agọnahụ Chineke (Kaafir), na-agọnahụkwa mkpughe Ya. Chineke Onye Dị Elu siri:

﴿إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفْرِقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُوا نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا ﴿١٥٠﴾ أُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا مُهِينًا ﴿١٥١﴾﴾

(N'ezie, ndị ahụ na-agọnahụ Chineke nakwa ndị ozi Ya, ma na-achọkwa ikewapụ n'etiti Chineke nakwa ndị ozi Ya, ha wee na-asị: "Anyị kwenyere n'ụfọdụ ma jụ ikwenye n'ụfọdụ," ma na-achọ iwere ụzọ dị n'etiti nke ahụ.

Ndị ahụ bụ ndị na-agọnahụ Chineke n'ezie. Ma Anyị akwadola maka ndị na-agọnahụ ahụhụ na-eweda n'ala.) [Surah An-Nisaa: 150-151].

Ya mere, anyị ndị Alakuba kwere na Chineke nakwa n'Ụbọchị Ikpeazu—dị ka Chineke siri nye n'iwu—anyị kwerekwa na ndị ozi niile nakwa akwụkwọ ndị gara aga. Chineke Onye Dị Elu sịrị:

﴿ءَاَمَنَ الرَّسُولُ بِمَا اُنْزِلَ اِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ ۚ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ ؕ ءَاَمَنَ بِاللّٰهِ وَمَلٰٓئِكَتِهٖ ۚ وَكُتُبِهٖ ۚ وَرُسُلِهٖ ۚ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِّنْ رُّسُلِهٖ ۚ وَقَالُوْا سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا ؕ غُفْرٰنَكَ رَبَّنَا ۚ وَ اِلَيْكَ الْمَصِيْرُ ﴿٢٨٥﴾﴾

(Onye Ozi kwere n'ihe e zitere ya site n'aka Onyenwe ya, ya na ndị kwere ekwe. Ha niile kwere na Chineke, na ndị mmụọ ozi Ya, na akwụkwọ Ya, na ndị ozi Ya, [na-asị]: "Anyị adighị akpa oke n'etiti onye ọ bụla n'ime ndị ozi Ya." Ha wee sị: "Anyị anụla, anyị erubekwaala isi. Mgbaghara Gị, Onyenwe anyị, ọ bụkwa n'ebe Ị nọ ka nloghachi dị".) [Surah Albakara:285].

Gịnị bụ Qur'an Dị Ebube?

Qur'an Dị Ebube bụ okwu Chineke Onye Dị Elu nakwa mkpughe Ya nke O wedatara n'isi onye ozi

ikpeazụ Muhammad ﷺ. Ọ bụkwa ihe ebube kachasi ukwu nke na-egosi eziokwu nke ibu amuma ya ﷺ. Qur'an Dị Ebube bụ eziokwu n'ime iwu ya nakwa eziokwu n'ime akukọ ya.

Chineke agbaala ndị na-agonari Ya aka ka ha meputa ma ọ burugodi otu Surah (isiakwukwo) yiri ya, mana ha enweghi ike ime nke ahụ; n'ih i di ukwu nke ihe di n'ime ya na otu o siri gbaa ihe niile metutara mmadu gburugburu n'ime ndu nke uwa a nakwa nke ndu mgbe onwu gasiri. O gunyekwara eziokwu niile gbasara okwukwe nke o di mkpa ikwere na ha.

O tinyekwara iwu na mmachibido iwu nke mmadu ga-agbasoriri na mmekorita ya na Onyenwe ya, ma o bu n'etiti ya na onwe ya, ma o bu n'etiti ya na ndi ozo niile e kere eke. A kwara ihe a niile n'asusu di elu nke doro anya ma na-enye nkwa zuru oke.

O nwere n'ime ya otutu ihe akaebe nke ezi uche nakwa eziokwu nke sayensi nke na-egosi na Akwukwo a enweghi ike ibu nke mmadu mere, kama o bu okwu nke Onyenwe umu mmadu, Onye Di Ebube ma Di Elu.

Gini bu Okpukperechi nke Islam?

Islam bu itogbo onwe nye Chineke Onye Di Elu site na Tawhid (ikweta na O bu naani Otu), nakwa irubere Ya isi, nakwa irubere iwu Ya isi n'obi nnabata, nakwa igonahu ihe o bu a na-eke ofufe

na-abughị Chineke.

Chineke zitere ndị ozi na otu ozi, nke bụ: ikpọ òkù ka e fee naanị Chineke ofufe, n'enweghị onye ọ bụla ha na Ya na-ekekọrịta, nakwa ijụ ihe niile a na-eфе ofufe na-abughị Chineke.

Islam bụ okpukpe nke ndị amụma niile. Òkù ha bụ otu, mana iwu (Shari'ah) ha dị iche iche. Ndị Alakuba taa bụ naanị ndị jidesiri ike n'okpukpe ziri ezi nke ndị amụma niile wetara. Ozi Islam n'oge a bụ eziokwu; ọ bụkwa ozi ikpeazụ sitere n'aka Onye Okike nye ụmụ mmadụ.

Onyenwe anyị onye zitere Ibrahim, Musa, na Isa (udo dīrī ha) bụ Onye zitere Onye Ikpeazụ nke ndị ozi, Muhammad ﷺ; ma Iwu nke Islam bīara na-akagbu iwu ndị bu ya ụzọ.

N'ezie, okpukpe niile ndị mmadụ na-eфе taa—ma e wezuga Islam—bụ okpukpe mmadụ mere, ma ọ bụ okpukpe ndị sitere n'aka Chineke mana mmadụ mebiri wee ghọọ ngwakọta nke nkwenkwe ụgha, akụkọ ifo ndị e ketara eketa, nakwa mgbalị uche mmadụ.

Ma okpukpe ndị Alakuba bụ otu okpukpe doro anya nke na-adighị agbanwe agbanwe, dika ofufe ha ji eфе Chineke bụkwa otu. Ha niile na-ekpe ekpere ugboro ise ahụ, na-enye Zakat site n'akụ na ụba ha, ma na-ebu ọnụ n'ọnwā Ramadan. Tụleekwa usoro iwu ha, nke bụ Qur'an Dī Ebube, ọ bụ otu akwụkwọ n'ime mba niile. Chineke Onye Dī Elu kwuru si:

﴿...الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتِمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا فَمَنِ اضْطُرَّ فِي مَخْمَصَةٍ غَيْرِ مُتَجَانِفٍ لِإِثْمٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾

(...Taa, emezuwo m okpukpe unu, mezuokwa m amara m n'ahụ unu, ma ahọrọwo m Islam ka ọ bụrụ okpukpe maka unu. Ma onye ọ bụla a manyere n'ihie oke agụụ, n'enweghị ebumnuche imehie, n'ezie, Chineke bụ Onye na-agbaghara, Onye nwere obi ebere.) [Surah Al-Maa'idah:3].

Nakwa Chineke Onye Dị Elu siri n'ime akwụkwọ nsọ Qur'an:

﴿قُلْ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَالنَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿٨٥﴾ وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٨٦﴾﴾

(Si: “Anyị ekwerela na Chineke, nakwa n'ihie e zidataara anyị, nakwa n'ihie e zidataara Ibrahim, Isma'il, Ishaq, Ya'qub, nakwa ndị ebo asaa ahụ (Al-Asbat). Nakwa n'ihie e nyere Musa na Isa nakwa ndị amụma sitere n'aka Onyenwe ha. Anyị adighi akpa oke n'etiti onye ọ bụla n'ime ha, anyị bụkwa ndị na-edonye onwe anyị nye Ya”84

Ma onye ọ bụla na-achọ okpukpe ọzọ na-abughị Islam, a gaghị anabata ya n'aka ya, ma n'Ụbọchi Ikpeazu, ọ ga-anọ n'etiti ndị funahụrụ85).

[Surah Imran: 84-85].

Ya mere, okpukpe Islam bụ uto ndu zuru oke, nke kwekoro n'odidi okike na uche mmadu, nke obi ndi di ocha na-anabata. Onye Okike Di Ebube nyere ya n'iwu maka ihe ndi O kere, o bukwere okpukpe nke ihe oma na obi uto maka mmadu niile n'Uwa Nakwa n'Uwa Nke Ozo (Al-Aakhirah). O dighi eweli otu agburu elu kara nke ozo, ma o bu otu udi anu ahu elu kara nke ozo; ndi mmadu niile ha nhata n'ime ya. O dighi onye nwere ike ika ibe ya mma na Islam ma o bughị n'ihio ogo nke ezi omume ya.

Chineke Onye Di Elu Siri:

(مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنَّىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٧٧﴾)

(Onye o bua uru ezi omume, ma o bu nwoke ma o bu nwanyi, ma o bu na o bu onye kwere ekwe n'ezie, Anyi ga-enye ya ndu di mma ma kwuo ha ugwo oru ha kachasi mma n'ihe o bua ha na-aru.) [Surah An-Nahl: 97].

Okpukperechi nke Islam bu uto nke obi uto.

Islam bu okpukpe nke ndi amuma niile. O bu okpukpe Chineke maka mmadu niile, o bughị okpukpe diiri naani ndi Arab.

Islam bu uto obi uto nke eziokwu n'Uwa a, nakwa ngozi na-adigide adigide n'Uwa Nke Ozo.

Islam bu naani okpukpe nke na-egbo mkpa nke

mkpurubobi nakwa nke anụ ahụ, ma na-edozi nsogbu niile nke ụmụ mmadụ. Chineke Onye Dị Elu siri:

﴿قَالَ أَهْبِطْ مِنْهَا جَمِيعًا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقَى ﴿١٢٣﴾ وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَعْمَى ﴿١٢٤﴾﴾

(O siri: Unu niile sinu na ya gbadata; ụfọdụ n'ime unu ga-abụ ndị iro nye ibe ha. Ma ọ bụrụ na nduzi sitere n'aka M abiakwute unu, onye ọ bụla soro nduzi M, ọ gaghi ehie ụzọ, ọ gaghi kwa ata ahụhụ¹²³.)

Ma onye ọ bụla chighariri azụ site na Ncheta M, n'ezie, ọ ga-enwe ndụ mkpagbu, ma Anyị ga-akpọlite ya n'Ụbọchị Mbilite n'ọnwu ka ọ bụrụ onye kpuru isi¹²⁴) [طه: 124-123]

Gini ka Onye Alakuba na-enweta n'ụwa a na n'Ụwa Nke Ọzọ?

Islam nwere uru dị ukwuu, ụfọdụ n'ime ha bụ:

Mmeri na ugwu n'ụwa a site na mmadụ ibụ ohu Chineke, ma ọ bughị ya, ọ ga-abụ ohu nye agụụ ojọọ ya, Ekwensu, nakwa agụụ anụ ahụ.

Mmeri n'Ụwa Nke Ọzọ site n'ibụ onye Chineke gbaghaara, nakwa onye afọ ojuju Ya dakwasiri; na Chineke ga-etinye ya na Jannah iji nweta afọ ojuju na ngozi na-adigide adigide, nakwa na ọ ga-agbanahụ ahụhụ nke Ọkụ.

- Na Onye Kwere Ekwe (Mu'min) ga-anonyere ndi amuma, ndi eziokwu, ndi nwuru n'ih i okwukwe ha (Shuhadaa), nakwa ndi ezi omume n'Ubochi Mbilite n'Onwu; lee ka mkpakorita ah i siri to o to! Ma onye na-ekweghi ekwe ga-anonyere ndi ajo ochichi (Tawaghit), ndi ajo omume, ndi mmehie, nakwa ndi na-ebibi ihe.

- Ndi Chineke ga-etinye na Jannah ga-ebi n'ime obi to ebighi ebi n'enweghi onwu, oria, ihe mgbu, nka, ma o bu mwute. A ga-emezukwara ha ochicho ha n'ih e o bula ha choro. Ma ndi ga-abanye n'Oku ga-an o n'ime ahuhu ebighi ebi na-adigide adigide nke na-adighi agwu agwu.

N'ime Jannah, e nwere ihe to nke anya na-ahubeghi, nke nti na-anubeghi, nakwa nke na-abatabeghi n'obi mmadu o bula. Otu n'ime ihe akaebe maka nke a bu okwu Ya, Onye Di Elu:

﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنَّىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾^(٧٧)

(Onye o bula ruru ezi omume, ma o bu nwoke ma o bu nwanyi, ma o buru na o bu onye kwere ekwe n'ezie, Anyi ga-enye ya ndu di mma ma kwuo ha ugwo oru ha kachasi mma n'ih e o bula ha na-ar u.) [Surah An-Nahl: 97].

Nakwa okwu Ya, Onye Di Elu:

﴿فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءُ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾^(٧٨)

(Ọ dighị mkpụrụobi ọ bụla maara ihe e zobeere ha nke ga-enye anya ha ọnụ, dị ka ụgwọ ọrụ maka ihe ha na-arụbu.) [Surah As-Sajdah: 17].

Gini ka onye na-abughị onye Alakuba na-efunahụ?

Mmadu ga-efunahụ amamihe na nghota kachasi ukwu, nke bu nghota na amamihe gbasara Chineke. O ga-efunahukwa okwukwe (Imaan) na Chineke, nke na-enye mmadu nchekwa na obi iru ala n'ụwa a, nakwa obi uto na-adigide adigide n'Ụwa Nke Ozo.

Mmadu ga-efunahụ okwukwe na isoro Akwukwo kachasi ukwu Chineke zidataara umu mmadu.

O ga-efunahụ okwukwe n'ime ndi amuma di ukwu, dika o ga-efunahukwa isoro ha noro n'ime Jannah n'Ubochi Mbilite n'Onwu. O ga-abu onye na-eso ndi Ekwensu (Shayatin), ndi mmehie, nakwa ndi ajo ochichi (Tawaghit) n'ime Oku Jahannam; lee ka ebe obibi nakwa ndi agbata obi ahụ siri jogbuo onwe ha!

Chineke Onye Di Elu Siri:

﴿قُلْ إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَلَا ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ﴾^{١٥} لَهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِنَ النَّارِ وَمِنْ تَحْتِهِمْ ظُلَلٌ ذَلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهَ بِهِ عِبَادَهُ يَعْبَادِ فَاتَّقُونِ﴾^{١٦}

(Si: N'ezie, ndi funahuru bu ndi ahụ funahuru

onwe ha nakwa ezinụlọ ha n'Ụbọchị Mbilita n'Ọnwụ. N'ezie, nke ahụ bụ ọfunahụ putara ihè¹⁵

Ha ga-enwe mkpuchi Ọkụ n'elu ha, nakwa n'okpuru ha ka ha ga-enwekwa mkpuchi. Nke ahụ bụ ihe Chineke ji emenye ndị ohu Ya ụjọ. O unu ndị ohu M, na-atụnụ M egwu¹⁶).

[Surah Az-Zumar: 15-16].

**Onye ọ bụla chọrọ nzọpụta n'Ụwa Nke Ọzọ,
ọ ga-aburịrị onye Alakuba, na-erubere
Chineke isi ma na-eso Onye Ozi Ya 𐄂.**

Otu n'ime eziokwu ndị amụma na ndị ozi (udo dīrī ha) kwenyere n'otu olu bụ na ọ dighị onye ga-azọpụta n'Ụwa Nke Ọzọ ma ọ bughị ndị Alakuba, bụ ndị kwere na Chineke Onye Dị Elu ma ha esoghi onye ọ bụla kerịta ofufe Ya (Shirk), ma kwerekwa na ndị amụma na ndị ozi niile. N'ihia ya, ndị niile na-eso ụzọ ndị ozi, ndị kwere na ha ma kweta n'eziokwu ha, ga-abanye na Jannah ma gbanahụkwa Ọkụ ahụ.

Ya mere, ndị ahụ nọ n'oge Onye Amụma Musa, ma kwere na ya, ma soro nkuzi ya; ndị a bụ ndị Alakuba na ndị kwere ekwe (Mu'minin) ezi omume. Mana mgbe Chineke zitesiri Isa, ọ ghọrọ iwu n'isi ndị na-eso ụzọ Musa ka ha kwere na Isa ma soro ya.

N'ihia ya, ndị kweere na Isa bụ ndị Alakuba ezi omume. Ma onye juru ikwere na Isa wee si: "Aga m

anogide n'okpukpe Musa," onye ahụ abughị onye kwere ekwe; n'ihì na ọ juru ikwere n'onye amuma Chineke zitere.

Mgbe ahụ, ka Chineke zitesiri Onye Ozi ikpeazu bu Muhammad ﷺ, ọ ghoro iwu n'isi mmadu niile ka ha kwere na ya. N'ihì na Onyenwe anyi zitere Musa na Isa bukwa Onye zitere Onye Ozi ikpeazu bu Muhammad ﷺ. Ya mere, onye ọ bula na-agonahu ozi Muhammad ﷺ ma si: "Aga m anogide na-eso Musa ma ọ bu Isa," onye ahụ abughị onye kwere ekwe.

O zughị ezu ka mmadu kwuo na ọ na-asopuru ndi Alakuba. O zughikwa ezu maka nzoputa ya n'Uwa Nke Ozo na ọ na-enye onyinye ebere ma na-enyere ndi ogbenye aka. Kama, ọ di mkpa ka ọ buru onye kwere ekwe na Chineke, na akwukwo Ya, na ndi ozi Ya, nakwa n'Ubochi Ikpeazu; ka Chineke wee nabata nke ahụ n'aka ya! N'ihì na ọ dighi mmehie di ukwu karịa Shirk (ikunye Chineke ibe) na igonahu Chineke (Kufr), iju mkpughe Chineke zitere, ma ọ bu iju oru amuma nke Onye Amuma Ya ikpeazu, bu Muhammad ﷺ.

Ya mere, ndi Juu, ndi Kraist, nakwa ndi ozo nuru banyere iziputa Muhammad ﷺ dika Onye Ozi Chineke, ma ju ikwere na ya, jukwa ibanye n'okpukpe Islam, ha ga-anọ n'ime Oku Jahannam, ebe ha ga-anoro ebighi ebi. Nke a bu ikpe Chineke, ọ bughikwa ikpe nke mmadu ọ bula. Chineke Onye Di Elu si:

﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أُولَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ﴾

(N'ezie, ndị ahụ na-agonahụ Chineke n'ime Ndi Nwe Akwukwọ nakwa ndi Mushrikun (ndi na-ekunye Chineke ibe) ga-anọ n'ime Oku Jahannam, ebe ha ga-anọrọ ebighi ebi. Ndi ahụ bu ndi kachasi njo n'ime ihe e kere eke.) [Surah Al-Bayyinah: 6].

Ebe o bu na e wedatala ozi ikpeazu sitere n'aka Chineke nye umu mmadu, o bu iwu na mmadu o bua nuru banyere Islam nakwa ozi nke Onye Amuma ikpeazu Muhammad ﷺ, ka o kwere na ya, soro Iwu (Shari'ah) ya, ma na-erubere ya isi n'ihe o nyere n'iwu nakwa ihe o machibidoro. N'ihia ya, onye o bua nuru banyere ozi ikpeazu a ma ju ya, Chineke agaghị anabata ihe o bua n'aka ya, O ga-atakwa ya ahuhu n'Uwa Nke Ozo.

Otu n'ime ihe akaebe maka nke ahụ bu okwu Ya, Onye Di Elu:

﴿وَمَنْ يَتَّبِعْ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾

(Ma onye o bua na-achọ okpukpe ozo na-abughi Islam, a gaghi anabata ya n'aka ya, ma n'Uwa Nke Ozo, o ga-anọ n'etiti ndi funahuru.)

[Surah Aal-Imran: 85].

Ma onye obula nke na-achọ okpukperechi ozo na-abughi Islam, a gaghi anabata ya n'aka ya ma oti, ma n'odinihu, o ga-anọ n'etiti ndi funahuru.

Ya na, Chineke Onye Dị Elu Sịrị:

﴿قُلْ يٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَآبِ تَعَالَوْا۟ إِلَىٰ كَلِمَةٍ سَوَآءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا ٱللَّهَ وَلَا
نُشْرِكَ بِهِۦ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِّن دُونِ ٱللَّهِ فَإِن تَوَلَّوْا۟ فَقُولُوا۟
أَشْهَدُوا۟ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٦٤﴾﴾

(Sị: O unu Ndị Nwe Akwụkwọ, biana n'okwu ha nhata n'etiti anyị na unu: ka anyị ghara ife ofufe ma ọ bughị naanị Chineke, ma ghara ijikọta Ya na ihe ọ bụla, ma ụfọdụ n'ime anyị ghara iwere ibe ha dị ka ndị nwenụ ma e wezuga Chineke. Ma ọ bụrụ na ha chigharịa azụ, mgbe ahụ sịnụ: 'Gbàà n'ụ àmà na anyị bụ ndị Alakuba'.) [Surah Imran: 64].

Ọ dịrị onye Alakuba ikwere n'ogidi isii ndị a:

Ọ dịrị onye Muslim ikwere n'ogidi isii ndị a:

Ikwere na Chineke Onye Dị Elu; na Ọ bụ Onye Okike, Onye Na-enye Ihe Oriri, Onye Na-achikwa ihe niile, nakwa Onye Nwe ihe niile. Ọ dighị ihe yiri Ya, O nweghikwa nwunye ma ọ bụ nwa. Na Ọ bụ naanị Ya kwesiri ofufe, a gaghikwa efe onye ọ bụla ọzọ tinyere Ya. Nakwa ikwere na ife ihe ọ bụla ọzọ a na-efe na-abughị Ya bụ ofufe ụgha.

Ikwere na ndị mmụọ ozi; na ha bụ ndị ohu Chineke Onye Dị Elu, O kere ha site na ihè, ma mee ka otu n'ime ọrụ ha bụrụ iji mkpughe arịdakwuru ndị amụma Ya.

Ikwere n'akwụkwọ niile Chineke wedataara ndị

amuma Ya (dika Torah na Injil—tupu e mebie ha), nakwa na Qur'an Di Ebube bu nke ikpeazu n'ime akwukwo ndi ahụ.

Ikwere na ndi ozi niile di ka Nuh, Ibrahim, Musa, Isa, nakwa onye ikpeazu n'ime ha bu Muhammad. Na ha bu umu mmadu, ndi O ji mkpughe kwado ma nye ha ihe iriba ama nakwa oru ebube ndi na-egosi eziokwu ha.

Ikwere n'Ubochi Ikpeazu; mgbe Chineke gakpolite ndi mbu na ndi ikpeazu ma kepee ikpe n'etiti ihe ndi O kere eke, ma tinye ndi kwere ekwe na Jannah, tinye ndi na-agonahu Chineke n'Oku.

Ikwere n'Akarààkà (Qadar); nakwa na Chineke maara ihe niile mere n'oge gara aga na ihe ga-eme n'odinihu, nakwa na Chineke amatawala nke ahụ, dee ya, choo ya, ma kee ihe niile.

Nakwa ka i fee Chineke ofufe site n'ihe O weputara n'iwu, nke gunyere ekpere, Zakat, ibu onu, na Hajj ma o buru na i nwere ike ichota uzọ ije ya. Emesia, o ghaghị imuta okpukpe ya nke ga-abu isi iyi nke obi uto ya n'ụwa a nakwa nzoputa ya n'Uwa Nke Ozo.

Onye kere eluigwe na ala? Ma onye kere m? Ma n'ihì gịnì?	2
Onyenwe Anyị, Onye Okike Dị Ukwuu.....	4
Onyenwe a, Onye Okike, Onye Na-enye ihe oriri bụ Chineke, Onye dī nsọ nakwa Onye dī elu karịsịa.....	5
Àgwà nke Onyenwe anyị Onye Okike.....	6
Onyenwe Anyị A Na-efe Ofufe Nwere Àgwà Zuru Oke	7
Gịnì kpataara Onye Okike a Dị Ebube jì kee anyị? Gịnìkwa ka Ọ chọrọ n'aka anyị?	10
Gịnì mere ndị ozi jiri dī ọtụtụ?	14
Mmadụ abụghị onye kwere ekwe (Mu'min) ruo mgbe o kwere na ndị ozi niile.	15
Gịnì bụ Qur'an Dị Ebube?	16
Gịnì bụ Okpukperechi nke Islam?	17
Okpukperechi nke Islam bụ ụzọ nke obi uto.....	20
Gịnì ka Onye Alakuba na-enweta n'ụwa a na n'Ụwa Nke Ọzọ?	21
Gịnì ka onye na-abụghị onye Alakuba na-efunahụ?	23
Onye ọ bụla chọrọ nzọpụta n'Ụwa Nke Ọzọ, ọ ga-aburịrị onye Alakuba, na-erubere Chineke isi ma na-eso Onye Ozi Ya	24
Ọ diirị onye Alakuba ikwere n'ogidi isii ndị a:.....	27

رسالة الحرمين

Message of The Two Holy Mosques

Guidance content for the visitors of the Holy Mosque and
the Prophet's Mosque in languages.

